

KAKTUS

OPIS

Ime kaktus je nastalo iz grške besede **KAKTOS**. Kaktus je rastlina, ki je popolnoma prilagojena življenju v suhem in vročem okolju, kjer vlada izredna suša in je padavin zelo malo. Rastejo zelo počasi, zato za preživetje potrebujejo zelo malo hranilnih snovi. Poznamo preko 2000 vrst kaktusov, ki se pojavljajo v zelo različnih oblikah in velikostih. Najbolj osnovne oblike so kroglasta, stebrasta in drevesasta.

RAZŠIRJENOST

V naravi najdemo kaktuse predvsem v puščavah, polpuščavah oz. suhem okolju. Zaradi njihove sposobnosti shranjevanja vode uspevajo celo v krajih, kjer dež ne pade več kot 10let. Najbolj so razširjeni v **Severni** in **Južni Ameriki** najdemo pa jih tudi v **Afriki**, **Avstraliji** in **Aziji**. Največ vrst kaktusov najdemo v **Mehiki** (preko 200vrst).

DELI

STEBLO: Kaktusovo steblo se je s časoma preoblikovalo, kar je povzročilo nastanek reber. Ta rebra so zelo pomembna saj omogočajo širjenje in krčenje stebela. Ker sušnem obdobju kaktus izgubi veliko vode, se rebra skrčijo ter tako zmanjšajo površino stebela iz katerega izhlapeva voda, prav to pa kaktus obvaruje pred izsušitvijo. V deževnem obdobju se rebra razširijo in tako kaktusu omogočijo shraniti večjo zalogo vode, ki jo bo v prihodnosti potreboval za preživetje. Ker imajo rebra obliko, ki spominja na nekakšne kanale, voda preko njih do korenin odteka hitreje. Ravno to pa kaktusu omogoči izkoristiti skoraj vsako kapljico vode, ki pade nanj.

LISTI: Prav tako kot steblo, so se sčasoma tudi listi preoblikovali in spremenili v iglice oz. bodice. Bodice so različnih velikosti od 1mm do 20 cm. Ker imajo manjšo površino od navadnih listov, preko njih izhlapeva manj vode, ki je za kaktus še posebej dragocena. Bodice so pomembne tudi zato, ker kaktus varujejo pred sovražniki kot so ptice

KORENINE: so sestavljene iz dveh delov. Glavna korenina, ki kaktusu nudi oporo. Preko nje iz tal črpa vodo, zato je lahko dolga tudi več kot 5m. Šopaste korenine, so običajno dolge le nekaj cm ter kaktusu omogočijo, da se vraste v različne vrste podlag (pesek, zemlja, les...)

CVETENJE

Cvetijo od maja do septembra. Cvetovi se pojavljajo v različnih barvah (beli, roza, rjavi...) in različnih velikostih ter običajno trajajo od 12ur do 48ur. Cvet tvori užiten sadež, ki ga imenujemo **KAKTUSOVA FIGA**. Sadeži, ki vsebujejo semena so običajno v živih barvah (oranžna, rumena, rdeča..), saj s tem pritegnejo večje število ptic, ki pomagajo pri raznašanju semen.

POMEN ZA ČLOVEKA

Na začetku so jih ljudje kaktuse uporabljali le pri verskih obredih. Danes pa jih zaradi njihove hranilne vrednosti upodabljamo pri proizvodnji različnih zdravil, krem, bonbonov, hrane in pijače. V nekaterih krajih pa suha kaktusova stebila uporabljajo celo pri gradnji. Ker so nezahtevni in skoraj ne potrebujejo pozornosti jih največkrat uporabimo kot dekorativno rastlino v našem doma ali našem vrtu.

ZANIMIVOSTI

- Kaktusove cvetove najdemo skoraj v vseh barvah razen v modri.
- Kar 95% kaktusa predstavlja voda.
- Najvišji kaktus na svetu je visok 20 metrov
- Najstarejši kaktus, ki se nahaja v Sloveniji je iz leta 1920.(star 97let)
- Nekatere vrste kaktusov lahko svoje bodice celo »izstrelijo«